

Johannes 14:1-31

De weg, de waarheid en het leven

1 Laat je hart niet in onrust brengen. Vertrouw op God en vertrouw op mij. 2 In het huis van mijn Vader zijn vele woningen. Als dat niet zo was, zou ik jullie dan hebben gezegd, dat ik erheen ga om voor jullie een plaats te bereiden? 3 Als ik daarheen ben gegaan en voor jullie een plaats heb bereid, kom ik terug en zal jullie bij mij opnemen, opdat waar ik ben, ook jullie zijn. 4 En waar ik heen ga, weten jullie de weg.

5 Thomas zei tegen hem: Heer, wij weten niet waar je heen gaat. Hoe kunnen wij de weg weten? 6 Jezus zei tegen hem: Ik ben de weg en de waarheid en het leven; niemand komt tot de Vader, tenzij door mij. 7 Als jullie mij zouden kennen, zouden jullie ook mijn Vader kennen. Maar van nu af aan kennen jullie Hem en hebben Hem gezien. 8 Filippus zei tegen hem: Heer, toon ons de Vader, dat is genoeg voor ons. Jezus zei tegen hem: Zo'n lange tijd ben ik bij jullie en je kent mij nog niet, Filippus? 9 Wie mij heeft gezien, heeft de Vader gezien. 10 Hoe kun je dan zeggen: Toon ons de Vader? Geloof je niet, dat ik in de Vader ben en de Vader in mij is? De woorden die ik tot jullie spreek, spreek ik niet uit mijzelf; zij zijn het werk van de Vader, die in mij woont. 11 Geloof in mij, want Ik ben in de Vader, en de Vader is in mij. Geloof anders door de werken voor zichzelf te laten spreken. 12 Amen, amen, ik zeg jullie: Wie in mij gelooft, zal het werk dat ik doe, ook doen; zelfs nog grotere werken zal hij doen, 13 want ik ga naar de Vader en wat jullie ook in mijn naam zullen vragen, ik zal het doen, opdat het geestlicht van de Vader verschijnt in de Zoon. 14 Als jullie mij iets zullen vragen in mijn naam, zal ik het doen.

15 Als jullie mij liefhebben, blijf dan trouw aan wat ik jullie vraag. 16 En ik zal de Vader vragen en Hij zal jullie een andere helper geven, om bij jullie te zijn door alle tijden heen: de Geest van de waarheid. 17 De wereld kan hem niet opnemen, omdat zij hem niet ziet en hem niet kent. Maar jullie kennen hem, omdat hij bij jullie blijft en in jullie zal zijn. 18 Ik laat jullie niet als wezen achter; ik kom naar jullie toe. 19 Nog een korte tijd en de wereld zal mij niet meer zien, maar jullie zullen mij zien, 20 omdat ik leef en ook jullie zullen leven. Op die dag zullen jullie zelf weten, dat ik in mijn Vader ben en jullie in mij zijn en ik in jullie. 21 Wie mijn opdracht in zich bewaart en daarnaar handelt, die is het die mij liefheeft. En wie mij liefheeft, zal van mijn Vader liefde ontvangen en ik zal hem mijn liefde geven en aan hem verschijnen.

De geest van de waarheid

22 Judas, niet de Iskariot, zei tegen hem: Heer, wat is er dan gebeurd, dat je wel aan ons wilt verschijnen en niet aan de wereld? 23 Jezus antwoordde hem: Als iemand mij liefheeft, zal hij zich door mijn woord laten leiden. En mijn Vader zal hem liefhebben en wij zullen bij hem komen en een woning bij hem maken. 24 Wie mij niet liefheeft, laat zich niet door mijn woorden leiden. En het woord dat jullie horen, is niet van mij, maar van de Vader, die mij heeft gezonden. 25 Dit heb ik tot jullie gesproken, terwijl ik bij jullie ben. 26 Maar de Helper, de heilige Geest, die de Vader in mijn naam zal zenden, zal jullie alles leren begrijpen en zal jullie herinneren aan alles wat ik je gezegd heb. 27 Vrede laat ik bij jullie, mijn vrede geef ik jullie. Niet zoals de wereld geeft, geef ik jullie.

Laat je hart niet in onrust brengen en geef niet op. 28 Jullie hebben gehoord, dat ik tegen jullie heb gezegd: Ik ga weg en kom naar jullie terug. Als jullie mij zouden liefhebben, zouden jullie daarover verheugd zijn, dat ik naar de Vader ga, want de Vader is groter dan ik. 29 En ik heb het jullie nu gezegd, voordat het gebeurt, opdat jullie, wanneer het gebeurt, zullen geloven. 30 Ik zal niet veel meer met jullie spreken, want de vorst van deze wereld komt; maar in mij is niets dat van hem is. 31 Dit gebeurt, opdat de wereld zal inzien, dat ik de Vader liefheb en dat ik doe wat de Vader mij heeft opgedragen. Sta op, laten wij hier vandaan gaan.

Vele woningen in het huis van de Vader

Wanneer een mens op aarde komt verlaat hij dan het huis van de Vader? Of neemt hij dan juist intrek in een woning binnen het huis van de Vader? Het fysieke lichaam is een wonder dat wij op aarde mogen bewonen. Ieder mens die een lichaam aanneemt en gedurende zijn aardeleven er in 'woont', draagt zorg voor deze woning. Als we in de Nederlandse taal er al van spreken dat je een 'dak' boven je hoofd nodig hebt, dan is dit zowel letterlijk als figuurlijk te nemen. Het is een basisbehoefte van de mens om een huis of woning te betrekken en eveneens is het een behoefte om op aarde in ons lichaam te incarneren. Wanneer we teveel 'uit ons dak gaan' kunnen we niet meer goed 'voet vatten' en dan wordt het ook lastig om onze aardeweg te gaan. Om in een lichaam te wonen, moet er ook een goede 'huurder' zijn die zorg draagt voor het geheel: de heer des huizes, ons IK. In het evangelie van Johannes is er een opmerkelijke uitspraak die alleen in het 14^e hoofdstuk voorkomt: Het huis van de Vader waarin vele woningen zijn. Hemel en aarde worden door wezens bewoond. De door Hem geschapen aardewereld wordt bevolkt en bewoond. Daar zijn wij als mensen thuis die op aarde geïncarneerd zijn. De Vader heeft voor ons een woonstede bereid waarin wij wonen, werken en leven. Het hemelse huis hebben wij verlaten om te gaan 'werken' op aarde. Om te leren begrijpen en werken uit liefde voor het geheel, uit liefde voor de aarde, de mensheid, de schepping. Toch wordt de aarde teveel 'uitgewoond', liefdeloos behandeld, komt het leven teveel onder druk te staan door machtsmisbruik, om overal winst uit te slaan. In het epistel van de Lijdenstijd is er sprake van het koude, geestverlaten aardehuis. In de zondagsdienst voor de kinderen wordt er in één zin gezegd wat er gebeurt wanneer de aarde liefdeloos wordt uitgeput en afgeleefd: zonder de liefde wordt het menszijn verlaten en leeg. Het menszijn dat leeg en verlaten is, is als een woning die in verval geraakt, koud, donker en verontreinigd.

Ieder huis heeft ook een 'living', een woonkamer. De woonkamer is meestal de centrale ruimte waarin de familie samenkomt, een ruimte van ontmoeting. Gasten ontvang je dan ook officieel in je woonkamer. Als je een gast of goede vriend uitnodigt, dan zorg je ervoor dat je huis opgeruimd is, gepoetst is, dat de gordijnen open zijn en er licht door de ramen kan binnenkomen. Je zorgt voor een warme ontvangst, je biedt eten en drinken aan. En als goede vrienden elkaar bezoeken wordt er dan geen vreugde gedeeld? Wordt er in de ruimte zelf niet iets veranderd?

Mensen waarmee je echt vertrouwd bent laat je in je hart binnen. Ons hart is als een woning van ons lichaam. Deze plek waar alles samenkomt, heeft ook vier kamers. Mensen met een ruim hart hebben altijd plek om anderen in zich op te nemen. Het hart is het orgaan waar leven gewekt wordt. In de zondagsdienst voor de kinderen wordt er met bijzondere woorden over het hart gesproken: Christus werd levend in het zijn van de mensen die Hem woning gaven in hun harten! Plotseling kan je je bewust worden dat Hij sinds zijn offer op Golgotha altijd al bij jou gewoond heeft, bescheiden en afwachtend totdat je Hem uitnodigt om binnen te komen in de centrale plek van je lichaam: in je hart. "Zie, ik sta aan de deur (van je hart) en ik klop, indien iemand mijn stem hoort en de deur opent, bij hem zal ik binnenkomen en het maal met hem houden en hij met mij." (Opb.3:20) Aansluitend aan het laatste Avondmaal vonden deze afscheidsgesprekken plaats, Christus spreekt steeds intiemer tot zijn 'vrienden' (apostelen) over de geheimen van het hart. 'Bouwt op het vertrouwen in God, zodat de woning van jullie hart niet uit evenwicht geraakt, ontsteld raakt doordat de achterdeur openstaat voor dieven en rovers die 'op de loop gaan met je kostbaarheden'. Johannes, de leerling die de Heer liefhad, lag tijdens deze afscheidsreden tegen de borst van de Heer aangeleund. (Joh 13:25). In het Grieks staat hier 'epi to stethos' (aan de borst), zoals in het woord 'stethoscoop' dat een arts gebruikt om hartslag en ademhaling te beluisteren. Johannes hoorde met zijn oor de geheimen van het goddelijke Woord die in het hart van de Christus werden bewogen. Tegelijkertijd klinkt in het evangelie: "De woorden die ik (Christus) tot u spreek, spreek ik niet uit mijzelf; zij zijn de werken van de Vader die in mij woont en door mij scheidt." (Joh14:10) "Als iemand mij

liefheeft, dan zal hij mijn woord bewaren”(Joh14:23). Hoe anders wordt ons fysieke huis, ons lichaam wanneer wij Hem bewust uitnodigen en Zijn woorden, de stem van de Christus in ons, in ons hart laten resoneren. Christus nodigen wij dan zelf uit om in ons en door ons te spreken. Zijn woorden klinken dan door in onze reine gedachten, in een liefhebbend hart, in de overgave van een goede wil. De mens is een woordwezen, in hem woont het woord. Hij draagt de potentie in zich om als woorddrager een woordschepper te zijn. Het ‘toekomstwoord van de geestelijke wereld, dat zacht doordringt in het tegenwoordige’ spreekt ‘in’ ons hart, zoals dit ongeveer klinkt in het Adventsepistel. Wie hiernaar luistert en dit woord over de wording van de mens ter harte neemt, in zich bewaart, mag het zelf beginnen uit te spreken. Met Pasen kan het door de geest gewekt uit onze mond dringen, zo zegt het epistel, uit een vervuld hart dat door de vreugde van Pasen over onze lippen komt. Waar het hart van vol is, stroomt de mond van over! De intieme verbinding van Christus met de Vader kan ons ook deelachtig worden, wanneer wij Christus bewust een woning geven in ons hart. Dan kunnen wij wellicht de ongelooflijke diepte van de zin beginnen aan te voelen wanneer de Christus spreekt: “Ik in mijn Vader, gij in mij, ik in U! Wie mij liefheeft, ontvangt liefde van de Vader, zelfs zo, dat wanneer onze onvoorwaardelijke liefde waarachtig is, **Christus en de Vader tot ons komen en bij ons (mensen) een woonstede bereiden!** (Joh.14:23). Dat is toch het paradijs op aarde of de aarde in het paradijs! Het Nieuwe Jeruzalem met vele woningen dat uit de hemel neerdaalt.

Wanneer wij ons bewustzijn tot God de Vader verheffen, die in alles is en leeft als goddelijke wereldgrond, wanneer wij ons leven scheppend met de Zoon delen en ons werk vanuit de Geest vormgeven, dan wordt ons hart het middelpunt van waaruit een nieuwe schepping zich kan gaan verwerkelijken.

IK ben de weg, de waarheid en het leven

De weg is het oerbeeld voor de levensloop. Tussen het afdalen uit de hemel en het geboren worden, tussen het sterven en weer opstijgen ligt onze incarnatie en de daarmee verbonden levensweg op aarde. We leren ons oprichten, lopen, spreken, denken en ‘IK’ zeggen. We zijn op zoek naar onze eigen identiteit. Wanneer een mens ik-bewuster wordt, bewandelt hij steeds meer zijn individuele levensweg om zijn lot te vervullen. Naarmate zijn levensweg vordert, bewandelt hij ook steeds meer zijn innerlijke weg. Hij ontwikkelt wat in hem verborgen ligt, wanneer hij in vrijheid besluit om op het rechte pad te blijven. Goethe zegt volgende zin in zijn Faust: “Ein guter Mensch in seinem dunklen Drange, ist sich des rechten Weges wohl bewusst” Een goed mens is in zijn duister streven, zich altijd toch de rechte weg bewust. Wanneer een mens zijn waarheidsgevoel volgt, de diepste drang in zijn hart, dan vindt hij in zijn ziel de kracht die hem de weg wijst : het geweten. Door deze rechte weg in alle rust en gelatenheid te volgen, komen we tot de kern van ons leven. De weg kan moeilijk, hobbelig, zwaar en ongemakkelijk zijn, maar door het lijden te leren omarmen begin je te herkennen: het heeft een hogere zin, de wegen die mijn lot mij schenken. Een religieus mens kan zijn leven lang oefenen door te leven met de zin uit het Onze Vader: ‘Uw wil geschiede’. In alle vreugde, leed en ontmoetingen kunnen wij leren ontdekken dat de trooster van ons aardezijn voor ons wandelt in de geest. Hij is in al het leed, in alle vreugde, in alle ontmoetingen onze wegbegeleider, de Heer van het karma. Hij is zelf de weg die wij bewandelen sinds Hij door zijn offer op Golgotha zich substantieel met de aarde en de mensheid heeft verbonden. In het 3^e epistel van kerstmis is er sprake van: Hij heeft het aardelichaam uitverkoren waarin hij wil **wonen(leven)** om de mens van onwaardige zinnenzucht (de afdwalingen/ van het rechte pad afraken t.o.v. de **weg**) en bedrieglijk schijnlicht (de leugensfeer als onwaarachtigheid t.o.v. de **waarheid**) te verlossen. Op de aarde kruisen zich onze levenswegen. Door op aarde ‘te wandelen’, bewandelen wij Hem. Christus is de rechte weg die ons

naar het hogere leven leidt, die ons de waarheid doet herkennen. Hij spreekt in ieders individuele mensenhart: Ik ben de weg, de waarheid en het leven. Dit is zijn opdracht: het leren liefhebben en het trouw blijven aan wat hij ons vraagt: Geloof in mij, want wie in mij gelooft zal de werken die ik doe ook doen, zelfs nog grotere: in vrijheid voltrokken, vanuit de vrije kracht van ons hart.

Naarmate een mens ouder wordt en steeds meer materie om zich heen verzamelt, daardoor raakt hij steeds meer gericht op uiterlijkheden die zijn blik eenzijdig op aardse zaken laat rusten. Het gevolg kan dan uiteindelijk zijn dat hij door materialisme de verbinding met de goddelijk-geestelijke wereld verliest. En de stemming die uitgaat van de woorden van Christus: **IK BEN de weg, de waarheid en het leven** wordt in onze tijd op grote schaal gebanaliseerd door de tegenmachten. De **weg** wordt gebanaliseerd tot technische vooruitgang in een **infrastructuur** waarbij de ongerepte natuur meer en meer moet wijken voor asfalt. De machine (auto etc.) brengt jou, terwijl jij praktisch stilzit, in plaats van zelf je weg te bewandelen. De **waarheid** wordt door reclame en politieke propaganda verdraaid, wordt tot algemene mening en schakelt het zelfstandige denken uit. Het **leven** wordt uit economisch belang gemanipuleerd, aan de grens van leven (ivf, abortus) en dood (levensverlengende maatregelen en euthanasie) wordt gesleuteld. Dat zijn de resultaten van een samenleving die steeds meer in web van de tegenstanders van de mens verstrikt raakt. De liefdevolle verbinding die een mens eigenlijk met de aarde zou kunnen aangaan, wordt materialistisch en afgesneden van het eigenlijke doel om iedere handeling als sacrament te voltrekken, d.w.z. in overeenstemming met het werelddoel. Naast de wakkere blik voor het uiterlijk aardse wordt ook gevraagd om de blik naar binnen wenden. En daar vinden wij in alles wat ons hart werkelijk beweegt en met vreugde doordringt, een ander leven. Daar kunnen wij **de weg, de waarheid en het leven** vinden. En toch, ook de eenzijdige blik naar binnen is een afdwaling. In het woord **IK BEN** ligt de sleutel. Als mens zich volledig liefdevol wil verbinden met de buitenwereld en tegelijkertijd de blik naar binnen richt in zijn innerlijk, in zijn hart, dan is dat werkelijk: **IK BEN** zeggen. Wij leren zodoende steeds meer met Christus te zeggen: "in vrede ben ik met de wereld." Zo kan - door onze blik met interesse voor het aardse en het hemelse te openen en ons daarin te oefenen – ons de weg worden getoond tot de Verrezenen. **IK BEN** de weg, de waarheid en het leven kan ieder mens ervaren die vanuit een vrij wilsbesluit **de weg** van de vernieuwde cultus (de mensenwijdingsdienst) wil gaan. Hij kan in de cultische woordstroom de **waarheid** leren ervaren en door de communie **het ware leven** ontvangen. De ontmoeting met ons hogere IK is tegelijkertijd het zich doordringen met de zeven **IK BEN** kwaliteiten van Christus. Het is een zich innerlijk willen oprichten in het licht van de triniteit. De Vader die alles draagt is het rijk waarnaar wij met Christus op **weg** zijn. De geest van de **waarheid** verlicht het pad van inzicht door wijsheid en waarachtigheid. In het innerlijk vallen en opstaan schenkt de Zoon ons het **leven** telkens weer opnieuw.

15/5/2020 Paul-Philippe

Het wandelen op het meer

Ninetta Sombart

